

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 mai 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 13 mai 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului

XXX, născut la **XXX**, originar și domiciliat în **XXX**.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.08.2015 - 13.05.2016;

2. Instanța de apel: 29.07.2016 - 24.11.2016;

3. Instanța de recurs: 26.04.2017 - 24.05.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința și încheierea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 13 mai 2016 și respectiv, din 15 iunie 2016, Boicenco Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.264¹ alin.(3) Cod penal, la 160 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, iar conform art.87 alin.(1) Cod penal, s-a dispus înlocuirea pedepsei aplicate cu închisoare pe un termen de 2 luni și 19 zile;

- art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, fără amendă;

- art.187 alin.(2) lit.d), f) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, fără amendă.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, fără amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Boicenco Vladimir, la 29 ianuarie 2014, ora 02.00, conducând automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î C QD 116, pe str.Cuza Vodă 26, mun.Chișinău, a fost stopat de către inspectorul de sector al SP-1 a IP Botanica, Bîrcă Ghenadie. În urma verificării actelor, Boicenco Vladimir nu avea asupra sa permisul de conducere, motiv pentru care a fost solicitat echipajul INP a IGP. Fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, agentul de circulație, exercitându-ți obligațiunile de serviciu, l-a condus pe Boicenco Vladimir la sediul Instituției medico-sanitare publice Dispensarul Republican de Narcologie unde, acesta a refuzat examinarea medicală și prelevarea probelor biologice, iar în urină a fost depistată amfetamină 30950 ng/ml, rezultatul fiind consemnat în procesul-verbal nr.4562 din 29 ianuarie 2014.

Tot el, la 07 aprilie 2015, ora 00.10, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla pe str.Grigore Ureche 45, mun.Chișinău, în

mașina de taxi-14999, de model „Dacia Logan”, la volanul căreia se afla Malanciuc Gheorghe, a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Hawei” ce-i aparține SRL „Program Lux Auto”, cauzându-i ultimei o daună în proporții considerabile, în sumă de 1200 lei.

Tot el, la 18 noiembrie 2015, ora 18.20, aflându-se pe str.Criuleni 8, mun.Chișinău, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, a pătruns în automobilul de model „BMW”, cu n/î XXX, în care se aflau Grițcan Olesea și Grițcan Dumitru, de unde deschis, a sustras de pe bancheta din spate o geantă în valoare de 1750 lei, în care se aflau buletinul de identitate, permisul de conducere, pașaportul tehnic al automobilului, pistolul de model „Record COP”, cu nr.01835, cal.10x22T, în valoare de 5000 lei și permisul de port armă, ce-i aparțin lui Grițcan Roman, cauzându-i acestuia un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 6750 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul P.Răileanu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care V.Boicenco să fie condamnat în baza: - art.264¹ alin.(3) Cod penal la amendă în mărime de 415 unități convenționale; - art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, fără amendă; - 187 alin.(2) lit.d), f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, fără amendă, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 10 luni închisoare și amendă în mărime de 415 unități convenționale, iar conform art.90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, invocând că instanța i-a aplicat inculpatului pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, nu a ținut cont de faptul că V.Boicenco și-a recunoscut vinovăția, cauza penală fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, apelul declarat de către avocatul P.Răileanu în numele inculpatului V.Boicenco a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță a ținut cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de gravitatea lor care, una face parte din categoria celor ușoare, iar altele două din categoria celor grave, că infracțiunile au fost săvârșite din motive de cupiditate, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana inculpatului, care anterior a fost judecat, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

La fel, a precizat instanța de apel că aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei penale, prevăzută de art.90 Cod penal, este o prerogativă a instanței de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat și nu o obligație.

Astfel, având în vedere circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a conchis că, la caz, scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin executarea ei reală, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul P.Răileanu în numele inculpatului care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care V.Boicenco să fie condamnat în baza: - art.264¹ alin.(3) Cod penal, la amendă în mărime de 415 unități convenționale; -

art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, fără amendă; - 187 alin.(2) lit.d), f) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, fără amendă, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 10 luni închisoare și amendă în mărime de 415 unități convenționale, iar conform art.90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, pe motiv că instanțele au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, nu au dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, nu au ținut cont de faptul că V.Boicenco s-a căit sincer și și-a recunoscut vinovăția, cauza penală fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, precum și de particularitățile stării lui de sănătate; - eronat nu au fost aplicate față de V.Boicenco prevederile art.90 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Însă, potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 24.11.2016 și 22.12.2016, avocatul P.Răileanu a fost prezent atât la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, cât și la pronunțarea deciziei motivate, primind inclusiv, copia acesteia contra semnătură (f.d. 116-120, 133 v.4).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 23.01.2017.

Reținând faptul că avocatul P.Răileanu a depus recurs ordinar abia la data de 30.01.2017 (f.d.160-168 v.4), adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul pronunțat la 24.11.2016, ședință la care, potrivit procesului-verbal din aceeași dată, avocatul a fost prezent, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.121, 122, 132 v.4).

Colegiul atestă că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că, în situația când recursul se respinge ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, Colegiul penal nu are temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel în privința lui V.Boicenco.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Boicenco Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui Boicenco Vladimir, ca declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu